

NOTAT

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Det åbne land
J.nr. NST-4101-00773
Ref. TNS
Den 4. februar 2015

Notat om kriterier for § 3-beskyttede naturtyper

Beskyttelsen i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2 eller 3 er umiddelbar og forudsætter hverken, at områderne er registrerede, eller at ejerne har modtaget underretning. Hvis et areal opfylder lovens og lovbemærkningernes definition af naturtyperne, er arealet beskyttet efter § 3.

Den vejledende registrering er ikke en bindende udpegning, men et redskab til hjælp for lodsejere og myndigheder, som kan konstatere, om et areal umiddelbart er omfattet af § 3.

Fastlæggelse af § 3-status er en konstatering af faktiske forhold.

En § 3-vurdering foretages på grundlag af de kriterier, som er beskrevet i bemærkningerne til naturbeskyttelsesloven om de beskyttede naturtypers areal på minimum 2.500 m², vegetation, jordbundsforhold, beliggenhed i landskabet og evt. jordbrugsmæssige ekstensive eller ingen drift. Disse forhold er beskrevet i Vejledning om registrering af beskyttede naturtyper, Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen 1993. Vejledningen blev udarbejdet på baggrund af naturbeskyttelseslovens definitioner af de beskyttede naturtyper i en arbejdsgruppe med deltagelse af Amtsrådsforeningen, Dansk Landbrug, Dansk Skovforening og Danmarks Naturfredningsforening.

For de terrestriske naturtyper vil hovedvægten i definitionerne ligge på vegetationen og de øvrige faktorer vil indgå med forskellig vægt afhængig af naturtypen og de særlige forhold denne er betinget af.

Særligt for de beskyttede ferske enge gælder, at beskyttelsen omfatter både de såkaldte naturenge, som ikke omlægges og de såkaldte kulturenge, som omlægges sjældent eller ekstensivt forstået som, at de højst omlægges hver 7. til 10 år. Herved adskiller de beskyttede ferske enge sig klart fra græsmarker i omdrift, som ofte omlægges årligt og det, der betegnes som vedvarende græs iht. EU's landbrugsstøtteordninger og som skal omlægges mindst hvert 5. år.

De beskyttede ferske enge er græs- og urtedominerede med naturligt forekommende eller udsåede græsser og ofte med forekomst af flerårige urter. På kulturenge vil optræde en større andel af udsåede kulturgræsser afhængig af hvor lang tid, der er gået, siden engen blev omlagt sidst. Engene er relativt fugtige og lavtliggende i landskabet ofte i tilknytning til vandløb, søer eller moser. De drives med græsning eller høslæt eller er uudnyttede. Enge kan være under tilgroning med højere urter eller krat af fx pil og vil som oftest over tid udvikle sig til beskyttede moser.

I forbindelse med en lodsejers forespørgsel om en konkret vurdering af et areals § 3-status eller en ansøgning om dispensation fra § 3-beskyttelsen, vil kommunalbestyrelsen efter omstændighederne foretage besigtigelse. I den konkrete sagsbehandling vil lodsejeren blive inddraget bl.a. om nuværende og tidligere drift af arealet.

Naturstyrelsens opdatering af § 3-registreringen

Naturstyrelsen har i årene 2011-2013 foretaget en landsdækkende opdatering efter ensartede retningslinjer af den vejledende § 3-registrering, som er blevet offentliggjort på Danmarks Miljøportal ultimo 2014. Opdateringen er baseret på luftfototolkning og besigtigelser i de tilfælde, hvor der er uoverensstemmelse mellem den tidligere registrering og nyeste luftfoto. Den vejledende § 3-registrering er tilgængelig på Danmarks Miljøportal, hvor borgere og myndigheder kan orientere sig om, hvor der er § 3-beskyttet natur. Det er fortsat kommunernes opgave at vedligeholde den vejledende § 3-registrering. Kommunerne tilrettelægger selv tilsyn med § 3-beskyttelsens overholdelse og vedligeholdelse af den vejledende § 3-registrering. Miljøministeriet og KL har indgået aftale om, at kommunerne skal foretage en gennemgang og opdatering af § 3-registreringen inden for 10-årige intervaller. Opdateringen vil blive baseret på såvel gennemgang af luftfoto som feltregistreringer i fornødent omfang. Aftalen vil blive udmøntet i en bekendtgørelse.

I forbindelse med Naturstyrelsens opdatering af den vejledende § 3-registrering har DCE, Aarhus Universitet, udarbejdet tekniske anvisninger til luftfototolkning og feltbesigtigelse, som supplerer registreringsvejledningen. Dette materiale stilles til rådighed for kommunerne. Kommunerne kan anvende materialet sammen med feltskemaer til registrering af naturoplysninger, som ofte registreres i Danmarks Miljøportal, i det videre arbejde med at vedligeholde den vejledende § 3-registrering og i arbejdet med konkrete § 3-sager.